

TOÀ ÁN NHÂN DÂN
Thành phố Hạ Long
Tỉnh Quảng Ninh

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

-----* * *-----

-:-

Bản án số: 03/2018/KDTM-ST

Ngày: 21/8/2018.

“V/v tranh chấp hợp đồng bảo hiểm”

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TOÀ ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HẠ LONG

- Với thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Bùi Quang Vinh

Hội thẩm nhân dân: ông Nguyễn Xuân Lập và bà Vũ Thị Thơ

- Thư ký Tòa án ghi biên bản phiên tòa: Bà Phạm Thị Hải Ninh - Cán bộ Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long.

- Đại diện VKSND TP Hạ Long: bà Trần Thị Kim Anh - kiểm sát viên

Trong ngày 21 tháng 8 năm 2018 tại trụ sở Tòa án nhân dân Thành phố Hạ Long xét xử sơ thẩm công khai vụ án kinh doanh thương mại thụ lý số: 13/2018/TLST- KDTM ngày 17/5/2018 về việc "Tranh chấp hợp đồng bảo hiểm" theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số: 90/2018/QĐXXST- KDTM ngày: 31/7/2018 và Quyết định hoãn phiên tòa số 66/2018/QĐST-KDTM ngày 10/8/2018, giữa các đương sự:

*** Nguyên đơn: Công ty TNHH Vận tải biển Dân Xuân**

Địa chỉ: Số 110 khu 2, thị trấn Diêm Điền, huyện Thái Thụy, tỉnh Thái Bình

Người đại diện theo pháp luật: Ông Bùi Viết Thường - chức vụ: giám đốc

Người đại diện theo ủy quyền: Bà Nguyễn Thị Thanh Hải, Luật sư Công ty Luật Khánh Linh - Đoàn Luật sư thành phố Hải Phòng (theo Giấy ủy quyền ngày 29/3/2018); Địa chỉ: Số 124 Nguyễn Đức Cảnh, phường Cát Dài, quận Lê Chân, thành phố Hải Phòng. - Có mặt.

*** Bị đơn: Tổng công ty cổ phần bảo hiểm Petrolimex (PJICO)**

Địa chỉ: Tầng 21 - 22 Tòa nhà MIPEC, số 229 Tây Sơn, quận Đống Đa, thành phố Hà Nội; Người đại diện theo pháp luật: Ông Đào Nam Hải - chức vụ: Tổng giám đốc; Người đại diện theo ủy quyền: Ông Nguyễn Ngọc Toàn và ông Hoàng Thanh Tùng theo Giấy ủy quyền số 290/GUQ-TGD ngày 24/5/2018 - Có mặt.

*** Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:**

+ Công ty bảo hiểm PJICO Quảng Ninh

Địa chỉ: Số 55 Nguyễn Văn Cừ, phường Hồng Hà, thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh; Người đại diện theo pháp luật: Ông Nguyễn Hữu Chính - Chức vụ: Giám đốc; Người đại diện theo ủy quyền: ông Trịnh Minh Vinh theo giấy ủy quyền số 83/2018/PJICO - QNI, ngày 20/8/2018 - Có mặt.

+ Ngân hàng TMCP Phương Đông (OCB)

Địa chỉ: 41-45 Lê Duẩn, phường Bến Nghé, Quận 1, thành phố Hồ Chí Minh.

Người đại diện theo pháp luật: ông Trịnh Văn Tuấn - chức vụ: chủ tịch HĐQT Ngân hàng TMCP Phương Đông (OCB); Người đại diện theo ủy quyền: ông Phạm

Quang Hùng theo Giấy ủy quyền số 06.06/2018/UQ-QCB ngày 06/6/2018 - Có mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN

*** Nội dung vụ án theo như phía nguyên đơn trình bày:** Ngày 08/4/2016, Công ty TNHH Vận tải biển Dân Xuân (gọi tắt là Công ty Dân Xuân) và Công ty Bảo hiểm PJICO Quảng Ninh (gọi tắt là PJICO Quảng Ninh), cùng nhau ký Hợp đồng bảo hiểm tàu biển Minh Đức Phát 68 số P-16/QNI/MCA/2200/0002. Theo đó, PJICO Quảng Ninh nhận thực hiện trách nhiệm bảo hiểm thân tàu và bảo hiểm trách nhiệm dân sự của chủ tàu theo đơn và Giấy chứng nhận bảo hiểm số P-16/QNI/MCA/2200/0002 ngày 08/4/2016 theo điều kiện bảo hiểm A, phần 1 của Quy tắc bảo hiểm thân tàu đối với tàu hoạt động trên vùng biển và các vùng nước liên quan đến biển Việt Nam ban hành theo quyết định số 843/2012/QĐ-PJICO (gọi tắt là Quy tắc bảo hiểm tàu biển của PJICO). Công ty Dân Xuân đã thực hiện đầy đủ nghĩa vụ thanh toán toàn bộ phí bảo hiểm cho PJICO Quảng Ninh với số tiền 320.447.188 đồng.

Khoảng 02h30 phút, ngày 09/3/2017, tàu Minh Đức Phát 68 trên đường vận chuyển gạo từ An Giang về cảng Hải Phòng thì bị chìm tại vùng biển Ba Lạt, Thái Bình tại tọa độ 20016'09.734" N - 106054'23.94" E. Toàn bộ thuyền viên được tàu cá TB 99997.BTS đang hoạt động gần khu vực tàu Minh Đức Phát 68 bị chìm cứu vớt và đưa vào bờ.

Ngày 31/3/2017 Cảng vụ Hải Phòng có công văn số 571/CVHHHP-AT&TTHH chấp thuận phương án thăm dò xác tàu Minh Đức Phát 68

Ngày 04/4/2017 PJICO Quảng Ninh có công văn số 51/2017/QNI-NVI đề nghị Công ty Dân Xuân liên hệ với Xí nghiệp khảo sát đảm bảo an toàn hàng hải miền bắc để tìm kiếm xác tàu Minh Đức Phát 68. Ngày 03/5/2017 Công ty Dân Xuân đã ký hợp đồng số 0105/2017/HĐKS với Xí nghiệp khảo sát đảm bảo an toàn hàng hải miền bắc để tiến hành khảo sát rà quét vị trí tàu tàu Minh Đức Phát 68 bị chìm đắm với tổng chi phí là 97.776.462đ. Đến ngày 10/5/2017 thì xác tàu Minh Đức Phát 68 được xác định, ngày 12/5/2017 thì thợ lặn đã lặn xuống xác tàu.

Ngày 13/5/2017 giám định viên của Công ty CP giám định Phương Bắc Hà Nội (NORI) do PJICO thuê đã tiếp cận xác tàu Minh Đức Phát 68 để tiến hành giám định. Theo kết luận giám định của Công ty CP giám định Phương Bắc Hà Nội (NORI): Nguyên nhân của vụ tai nạn chìm tàu có thể nhận định là do đáy tàu va vào vật thể không xác định, làm đáy của két ballast số 02 (phải, trái) và đáy của hầm hàng số 2 bên phải bị thủng (sự va chạm của đáy tàu với vật thể không xác định là bất khả kháng). Nước biển tràn vào đầy két ballast số 2 (phải, trái) và hầm hàng số 2, làm cho tàu bị chúi lại, nghiêng sang bên phải, khu vực cabin phía sau lái bị ngập nước. Do đó, nước biển tràn vào đầy buồng máy qua các cửa lên xuống, dẫn đến tàu bị mất tính nổi và tự chìm.

Ngày 25/5/2017 Cảng vụ hàng hải Hải Phòng có Báo cáo điều tra xác minh tai nạn chìm tàu Minh Đức Phát 68 xảy ra vào ngày 09/3/2017 tại vùng biển Thái Bình. Ngày 10/8/2017 Cảng vụ hàng hải Hải Phòng có công văn số 1520/BCĐT-

CVHHHP trả lời PJICO khẳng định lại kết luận tại Báo cáo điều tra xác minh tai nạn chìm tàu Minh Đức Phát 68, kết luận nguyên nhân tai nạn chìm tàu do đáy tàu va vào vật thể không xác định là nguyên nhân bất khả kháng.

Ngày 30/5/2017, Công ty Dân Xuân có công văn số 18/2017/MDDP68 gửi Công ty PJICO Quảng Ninh từ bỏ đối tượng bảo hiểm là tàu Minh Đức Phát 68 vì lí do chi phí trục vớt và sửa chữa vượt quá giá trị con tàu.

Ngày 12/10/2017, công ty Dân Xuân đã nộp đầy đủ hồ sơ liên quan đến sự cố và yêu cầu bồi thường cho Tổng công ty bảo hiểm PJICO và đã được Tổng công ty PJICO xác nhận là đã nộp đủ hồ sơ yêu cầu bồi thường tại công văn số 2999/2017/TSC/PTTH ngày 12/10/2017.

Tại buổi làm việc vào ngày 27/9/2017, Tổng công ty bảo hiểm PJICO đã đề nghị với Công ty Dân Xuân để PJICO được trục xác tàu nhằm xác định chính xác nguyên nhân tại nạn. Công ty Dân Xuân chấp nhận đề nghị và cho PJICO thời hạn 30 ngày để trục vớt tàu, nếu trong thời hạn 30 ngày không trục vớt được tàu thì phải thực hiện trách nhiệm bồi thường. Hết thời hạn 30 ngày nói trên PJICO đã không thực hiện được việc trục vớt tàu. Ngày 13/12/2017 Công ty Dân Xuân gửi PJICO công văn số 28/2017/DX yêu cầu PJICO đến ngày 25/12/2017 nếu không thực hiện được việc ký hợp đồng với đơn vị trục vớt tàu thì phải thực hiện trách nhiệm bồi thường. Tuy nhiên đến ngày 25/12/2017 PJICO cũng không ký hợp đồng được với đơn vị trục vớt tàu.

Ngày 30/3/2018 Công ty Dân Xuân nộp đơn khởi kiện PJICO tại Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long, yêu cầu:

Buộc Tổng công ty bảo hiểm PJICO phải bồi thường cho Công ty Dân Xuân các khoản tiền sau:

- Bồi thường thiệt hại toàn bộ giá trị của tàu “Minh Đức Phát 68” tại thời điểm xảy ra tai nạn ngày 09/3/2018 là 19.806.472.000đồng (theo kết quả định giá của Công ty TNHH giám định và định giá Bảo Tín).

- Bồi thường chi phí rà quét, tìm xác tàu Minh Đức Phát 68 mà công ty Dân Xuân đã thanh toán là 97.776.462đồng.

Tổng cộng phải bồi thường là 19.904.248.462 đ.

- Phải trả tiền lãi do bên Bảo hiểm chậm bồi thường với mức lãi suất nợ quá hạn trung bình trên thị trường kể từ ngày 01/01/2018 trên tổng số tiền phải bồi thường là 19.904.248.462 đ.

- Phải trả tiền chi phí giám định là 110.000.000đồng theo Hợp đồng định giá số 018-031/2018/HĐ-DX ngày 25/6/2018.

*** Nội dung vụ án theo người đại diện cho bị đơn là ông Nguyễn Ngọc Toàn trình bày:** Công ty Bảo hiểm PJICO Quảng Ninh là công ty thành viên trực thuộc Tổng công ty cổ phần bảo hiểm Petrolimex (PJICO). Ngày 08/4/2016, Công ty Bảo hiểm PJICO Quảng Ninh và Công ty TNHH Vận tải biển Dân Xuân cùng nhau ký Hợp đồng bảo hiểm tàu Minh Đức Phát 68 số P-16/QNI/MCA/2200/0002. Theo đó, PJICO Quảng Ninh nhận thực hiện trách nhiệm bảo hiểm thân tàu và bảo

hiểm trách nhiệm dân sự của chủ tàu theo đơn và Giấy chứng nhận bảo hiểm số P-16/QNI/MCA/2200/0002 ngày 08/4/2016 theo điều kiện bảo hiểm A của quy tắc bảo hiểm thân tàu của PJICO. Công ty Dân Xuân đã thực hiện đầy đủ nghĩa vụ thanh toán toàn bộ phí bảo hiểm cho PJICO Quảng Ninh với số tiền 320.447.188 đồng.

Khoảng 02h30 phút, ngày 09/3/2017, tàu Minh Đức Phát bị chìm tại vùng biển Ba Lạt, Thái Bình tại tọa độ 20016'09.734" N - 106054'23.94" E. Theo kết luận giám định của Công ty CP giám định Phương Bắc Hà Nội (NORI): Nguyên nhân của vụ tai nạn có thể nhận định là do đáy tàu va vào vật thể không xác định, làm đáy của két ballast số 02 (phải, trái) và đáy của hầm hàng số 2 bên phải bị thủng (sự va chạm của đáy tàu với vật thể không xác định là bất khả kháng). Nước biển tràn vào đầy két ballast số 2 (phải, trái) và hầm hàng số 2, làm cho tàu bị chúi lại, nghiêng sang bên phải, khu vực cabin phía sau lái bị ngập nước. Do đó, nước biển tràn vào đầy buồng máy qua các cửa lên xuống, dẫn đến tàu bị mất tính nổi và tự chìm. Vì lý do kết luận giám định bảo hiểm của NORI ghi là "có thể nhận định khả năng nguyên nhân vụ tai nạn" nên bị đơn đề nghị: Đề nghị Tòa án tạm đình chỉ giải quyết vụ án để PJICO có thời gian trục vớt tàu Minh Đức Phát 68 làm rõ nguyên nhân tai nạn, làm căn cứ để PJICO xem xét trách nhiệm bảo hiểm. Thời điểm này PJICO chưa xác định được thời gian có thể trục vớt được tàu "Minh Đức Phát 68" nên không thể đề nghị Tòa án tạm đình chỉ giải quyết vụ án lại trong thời gian cụ thể.

Bị đơn không có quan điểm về giá trị tàu "Minh Đức Phát 68" tại thời điểm xảy ra tai nạn ngày 09/3/2017, bị đơn cũng không thỏa thuận với nguyên đơn về việc lựa chọn tổ chức thẩm định giá tài sản để thẩm định giá tài sản là tàu "Minh Đức Phát 68" tại thời điểm xảy ra tai nạn ngày 09/3/2017 và cũng không đề nghị Tòa án định giá tàu "Minh Đức Phát 68" tại thời điểm xảy ra tai nạn ngày 09/3/2017.

Tại phiên tòa bị đơn đề nghị Tòa án triệu tập các thuyền viên của tàu Minh Đức Phát 68 đến phiên tòa để lấy lời khai làm rõ hơn nguyên nhân tai nạn chìm tàu Minh Đức Phát 68.

*** Người đại diện theo ủy quyền của người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan Công ty bảo hiểm PJICO Quảng Ninh trình bày:**

Công ty bảo hiểm PJICO Quảng Ninh có quan điểm thống nhất như trình bày của Tổng công ty cổ phần bảo hiểm Petrolimex (PJICO) .

*** Người đại diện theo ủy quyền của người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan có yêu cầu độc lập là Ngân hàng TMCP Phương Đông trình bày:**

Ngày 10/6/2015 Ngân hàng TMCP Phương Đông ký Hợp đồng tín dụng số 0021/2015/HĐTD-DN với Công ty Dân Xuân. Tài sản thế chấp là tàu Minh Đức Phát 68 theo Hợp đồng thế chấp ngày 10/6/2015. Theo Điều 3 của Hợp đồng thế chấp Công ty Dân Xuân phải mua bảo hiểm cho tàu Minh Đức Phát 68 và người được quyền thụ hưởng số tiền bảo hiểm khi xảy ra sự kiện bảo hiểm là Ngân hàng TMCP Phương Đông.

Ngày 08/4/2016, Công ty Dân Xuân và Ngân hàng TMCP Phương Đông và

công ty PJICO Quảng Ninh ký với nhau Giấy xác nhận chuyển quyền thụ hưởng bảo hiểm đối với tàu Minh Đức Phát 68 khi sự kiện bảo hiểm xảy ra, Ngân hàng TMCP Phương Đông là người được hưởng quyền lợi bảo hiểm đầu tiên.

Ngày 09/3/2017, tàu Minh Đức Phát bị chìm tại vùng biển Ba Lạt, Thái Bình. Nay, công ty Dân Xuân khởi kiện tại Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long yêu cầu PJICO chi trả các khoản tiền bồi thường bảo hiểm. Ngân hàng TMCP Phương Đông có quan điểm: Yêu cầu được nhận tiền bảo hiểm tàu Minh Đức Phát 68. Số tiền bồi thường bảo hiểm mà Ngân hàng yêu cầu được nhận bằng số tiền Công ty vận tải biển Dân Xuân đang nợ Ngân hàng Phương Đông, bao gồm cả nợ gốc và lãi, lãi quá hạn, lãi phạt theo hợp đồng tín dụng số 0021/2015/HĐTD-DN ngày 10/6/2015 ký giữa Công ty vận tải biển Dân Xuân và Ngân hàng TMCP Phương Đông - Chi nhánh Hà Nội tính đến ngày xét xử là 8.759004.000đ và tiền lãi theo lãi suất thỏa thuận trong hợp đồng tín dụng tính đến ngày ngân hàng nhận được đầy đủ số tiền nói trên.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Căn cứ vào các chứng cứ, tài liệu được thẩm tra tại phiên tòa, quan điểm trình bày của đương sự, kết quả tranh luận tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định:

*** Về thủ tục tố tụng:** Đây là tranh chấp về hợp đồng bảo hiểm tàu biển giữa hai tổ chức có đăng ký kinh doanh. Tại Hợp đồng bảo hiểm tàu biển Minh Đức Phát 68 số P-16/QNI/MCA/2200/0002 ký giữa Công ty bảo hiểm PJICO Quảng Ninh với Công ty Dân Xuân có quy định khi có tranh chấp sẽ được giải quyết tại Tòa án nhân dân có thẩm quyền nơi PJICO Quảng Ninh có trụ sở chính. Vì vậy căn cứ vào khoản 1 điều 30, điểm b khoản 1 điều 35, điểm a khoản 1 điều 39 và điểm b khoản 1 điều 40 Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án nhân dân TP Hạ Long thụ lý giải quyết và xét xử tranh chấp là đúng quy định.

Công ty bảo hiểm PJICO Quảng Ninh là công ty thành viên của Tổng công ty bảo hiểm PJICO, hạch toán kinh doanh phụ thuộc vào Tổng công ty bảo hiểm PJICO. Vì vậy việc Công ty TNHH Dân Xuân khởi kiện Tổng công ty bảo hiểm PJICO là đúng đối tượng khởi kiện.

*** Về nội dung vụ án:** Tại phiên tòa hôm nay nguyên đơn giữ nguyên yêu cầu khởi kiện, bị đơn giữ nguyên quan điểm đối với các yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn, những người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan giữ nguyên quan điểm đã trình bày, hội đồng xét xử nhận định:

[1]. Về yêu cầu bồi thường thiệt hại toàn bộ giá trị của tàu Minh Đức Phát 68. Công ty Dân Xuân đã nộp đủ phí bảo hiểm đúng thời hạn tại Hợp đồng bảo hiểm tàu biển Minh Đức Phát 68 số P-16/QNI/MCA/2200/0002 ký giữa Công ty bảo hiểm PJICO Quảng Ninh với Công ty Dân Xuân và Hợp đồng này đang còn thời hạn đến 24 giờ ngày 09/4/2017 vì vậy các bên ký hợp đồng phải có nghĩa vụ thực hiện đầy đủ các quyền và nghĩa vụ đã thỏa thuận trong Hợp đồng. Tại Hợp đồng bảo hiểm và Giấy chứng nhận bảo hiểm số P-16/QNI/MCA/2200/0002 thì tàu Minh Đức Phát 68 được bảo hiểm thân tàu theo điều kiện A, phần 1, Quy tắc bảo

hiểm tàu biển của PJICO. Tại điểm b khoản 1 điều 3 của Quy tắc bảo hiểm tàu biển của PJICO về điều kiện bảo hiểm A có quy định: PJICO sẽ bồi thường cho người được bảo hiểm tổn thất toàn bộ (thực tế hoặc ước tính) hay tổn thất bộ phận đối với thân tàu được bảo hiểm là hậu quả trực tiếp gây ra bởi những nguyên nhân sau: **Đắm**, mắc cạn, đâm va vào đá, vật thể ngầm hoặc nổi, trôi hoặc cố định (trừ bom, mìn và thủy lôi), cầu, phà đà, công trình đê, đập, kè, cầu cảng.

Theo Báo cáo điều tra xác minh tai nạn chìm tàu Minh Đức Phát 68 xảy ra vào ngày 09/3/2017 tại vùng biển Thái Bình của Cảng vụ hàng hải Hải Phòng và Kết luận giám định của Công ty CP giám định Phương Bắc Hà Nội (NORI): Nguyên nhân của vụ tai nạn chìm đắm tàu Minh Đức Phát 68 có thể nhận định là do đáy tàu va vào vật thể không xác định, làm đáy của két ballast số 02 (phải, trái) và đáy của hầm hàng số 2 bên phải bị thủng (sự va chạm của đáy tàu với vật thể không xác định là bất khả kháng). Nước biển tràn vào đáy két ballast số 2 (phải, trái) và hầm hàng số 2, làm cho tàu bị chúi lại, nghiêng sang bên phải, khu vực cabin phía sau lái bị ngập nước. Do đó, nước biển tràn vào đầy buồng máy qua các cửa lên xuống, dẫn đến tàu bị mất tính nổi và tự chìm.

Cũng theo kết luận giám định của Công ty CP giám định Phương Bắc Hà Nội (NORI):

- Vị trí tàu bị chìm tại tọa độ 20°16'09.734" N - 106°05'23.94" E thuộc vùng biển Thái Bình, cách đất liền nơi gần nhất là Cồn Vành khoảng 30km nằm trên khu vực hải hành chính của tuyến vận tải đường biển giữa các cảng trong nước và từ trong nước đi quốc tế nằm trong vùng biển thuộc phạm vi tàu Minh Đức Phát 68 được phép hoạt động là vùng biển hạn chế III cách bờ không quá 20 hải lý tương đương khoảng 36 km.

- Trên tàu lúc xảy ra tai nạn có đủ thuyền viên bao gồm 08 người, bố trí đầy đủ các chức danh theo Định biên an toàn tối thiểu. Các thuyền viên đều có đầy đủ các giấy chứng nhận khả năng chuyên môn, chứng chỉ chuyên môn phù hợp theo quy định.

- Tàu có các loại giấy tờ đăng ký, đăng kiểm, các giấy tờ chứng nhận về khả năng đi biển, trang thiết bị an toàn hàng hải đúng và đầy đủ theo quy định.

- Tàu đang vận chuyển 3.038,85 tấn gạo và cám nằm trong tải trọng cho phép của tàu tối đa là 3.130,9 (MT).

- Tàu có giấy phép rời cảng do Cảng vụ hàng hải An Giang cấp ngày 03/3/2017.

Như vậy tàu Minh Đức Phát 68 đã bị chìm đắm do nguyên nhân bất khả kháng trong khi đang di chuyển trong vùng biển được phép hoạt động thuộc trường hợp PJICO phải bồi thường theo điểm b khoản 1 điều 3 của Quy tắc bảo hiểm thân tàu của PJICO quy định về điều kiện bảo hiểm A. Theo kết luận giám định thì không xác định tàu đâm va vào bom mìn và thủy lôi mà nhận định tàu va vào vào vật thể không xác định vì nếu đâm va vào bom, mìn và thủy lôi thì phải có phát nổ mà tại thời điểm 02 giờ 30 phút thì sỹ quan trực tàu chỉ phát hiện tiếng va chạm mạnh phía dưới thân tàu. Tàu không thuộc trường hợp nào về loại trừ trách nhiệm bảo hiểm quy định tại điều 7 Quy tắc bảo hiểm thân tàu của PJICO. Vì vậy việc

nguyên đơn yêu cầu bị đơn phải bồi thường thiệt hại đối với thân tàu Minh Đức Phát 68 là đúng quy định nên chấp nhận.

Tàu Minh Đức Phát 68 bị chìm đắm đến nay cũng chưa thể trục vớt, Công ty Dân Xuân đã thuê các đơn vị trục vớt và sửa chữa dự toán chi phí trục vớt và sửa chữa thấp nhất khoảng 22.957.500.000đ là cao hơn giá trị con tàu (theo định giá là 19.806.472.000 đ). Chi phí để trục vớt và sửa chữa tàu quá cao, không có hiệu quả kinh tế nên ngày 30/5/2017 Công ty Dân Xuân đã có công văn số 18/2017/MĐP68 gửi PJICO tuyên bố từ bỏ đối tượng bảo hiểm. Tuyên bố từ bỏ đối tượng bảo hiểm của Công ty Dân Xuân là đúng quy định tại điều 329 Bộ luật hàng hải. Cách thức và thời hạn thực hiện quyền từ bỏ đối tượng bảo hiểm đúng quy định tại điều 330 Bộ luật hàng hải nên chấp nhận tuyên bố từ bỏ đối tượng bảo hiểm của Công ty Dân Xuân, căn cứ căn cứ điều 333 Bộ luật hàng hải buộc PJICO phải bồi thường tổn thất toàn bộ đối với tàu Minh Đức Phát 68.

Theo hợp đồng bảo hiểm cũng như giấy chứng nhận bảo hiểm số P-16/QNI/MCA/2200/0002 có quy định mức khấu trừ bảo hiểm thân tàu là 5% số tiền bồi thường. Nhưng tại điều 26 của Quy tắc bảo hiểm thân tàu đối với tàu hoạt động trên vùng biển và các vùng nước liên quan đến biển Việt Nam ban hành theo quyết định số 843/2012/QĐ-PJICO của PJICO có quy định không áp dụng mức khấu trừ đối với tổn thất toàn bộ nên không tính khấu trừ khi buộc PJICO phải bồi thường tổn thất toàn bộ đối với tàu Minh Đức Phát 68 cho Công ty Dân Xuân.

PJICO không định giá giá trị tàu Minh Đức Phát 68 tại thời điểm bị chìm đắm ngày 09/3/2017, không đề nghị Tòa án định giá, không thỏa thuận với Công ty Dân Xuân để lựa chọn tổ chức thẩm định giá tài sản. Công ty Dân Xuân đã đề nghị Tòa án cho thẩm định giá tài sản. Vì hội đồng định giá tài sản trong tổ tụng của TP Hạ Long có công văn trả lời là không có chức năng thẩm định giá tài sản là tàu biển nên Tòa án đã yêu cầu Công ty TNHH giám định và định giá Bảo Tín là pháp nhân có chức năng về định giá tàu biển tiến hành định giá tàu Minh Đức Phát 68 tại thời điểm bị chìm đắm ngày 09/3/2017 và cho kết luận giá trị là 19.806.472.000đ. Như vậy chấp nhận yêu cầu khởi kiện này của nguyên đơn, buộc PJICO phải bồi thường thiệt hại đối với tàu Minh Đức Phát 68 cho Công ty Dân Xuân số tiền là 19.806.472.000 đ.

[2] Về yêu cầu bồi thường chi phí rà quét, tìm xác tàu Minh Đức Phát 68 mà công ty Dân Xuân đã thanh toán là 97.776.462đồng.

Được Cảnh vụ Hải Phòng chấp thuận phương án thăm dò xác tàu Minh Đức Phát 68 và PJICO Quảng Ninh đề nghị Công ty Dân Xuân liên hệ với Xí nghiệp khảo sát đảm bảo an toàn hàng hải miền bắc để tìm kiếm xác tàu Minh Đức Phát 68. Ngày 03/5/2017 Công ty Dân Xuân đã ký hợp đồng số 0105/2017/HĐKS với Xí nghiệp khảo sát đảm bảo an toàn hàng hải miền bắc để tiến hành khảo sát rà quét vị trí tàu Minh Đức Phát 68 bị chìm đắm với tổng chi phí là 97.776.462đ nhằm mục đích xác định vị trí tàu Minh Đức Phát 68 để cứu hộ và trục vớt.

Tại điểm a khoản 2 điều 3 Quy tắc bảo hiểm của PJICO quy định những chi phí cần thiết, hợp lý được PJICO bồi thường, trong đó có chi phí trợ giúp, cứu hộ, trục vớt.

Như vậy yêu cầu này của nguyên đơn phù hợp với quy định tại điểm a khoản 2 điều 3 Quy tắc bảo hiểm của PJICO nên cần chấp nhận yêu cầu này của nguyên đơn và buộc PJICO phải trả cho Công ty Dân Xuân số tiền 97.116.462đ đã thuê tìm kiếm xác tàu Minh Đức Phát 68.

[3] Về yêu cầu bị đơn phải trả tiền lãi với mức lãi suất nợ quá hạn do chậm thanh toán tiền bảo hiểm.

Ngày 12/10/2017, công ty Dân Xuân đã nộp đầy đủ hồ sơ liên quan đến sự cố và yêu cầu bồi thường cho Tổng công ty bảo hiểm PJICO và đã được Tổng công ty PJICO xác nhận là đã nộp đủ hồ sơ yêu cầu bồi thường hợp lệ tại công văn số 2999/2017/TSC/PTTH ngày 12/10/2017. Theo điểm b khoản 4 điều 6 của hợp đồng bảo hiểm số P-16/QNI/MCA/2200/0002 thì PJICO phải có nghĩa vụ giải quyết bồi thường tổn thất trong thời hạn 30 ngày kể từ ngày 12/10/2017. Theo nhận định bên trên (tại phần [1]) thì PJICO phải có nghĩa vụ bồi thường cho Công ty Dân Xuân tổn thất toàn bộ và những chi phí cần thiết và hợp lý trong vụ tai nạn chìm tàu Minh Đức Phát 68. Như vậy đến hết 30 ngày kể từ ngày 12/10/2017 thì PJICO phải thực hiện bồi thường cho Công ty Dân Xuân. Nhưng đến nay PJICO vẫn chưa thực hiện nghĩa vụ bồi thường nên theo quy định của điều 306 Luật thương mại thì Công ty Dân Xuân có quyền yêu cầu PJICO trả tiền lãi do chậm thanh toán theo lãi suất nợ quá hạn trung bình trên thị trường tại thời điểm thanh toán tương ứng với thời gian chậm trả tính bắt đầu từ ngày 13/11/2017.

Tuy nhiên vì PJICO có yêu cầu được trục vớt tàu và đã được Công ty Dân Xuân chấp nhận và cho phép PJICO đến hết ngày 25/12/2017 phải thực hiện ký hợp đồng trục vớt, nếu không thực hiện thì phải bồi thường. Do PJICO không thực hiện được yêu cầu này của Công ty Dân Xuân nên nay Công ty Dân Xuân yêu cầu PJICO phải trả tiền lãi do chậm thanh toán theo lãi suất nợ quá hạn trung bình trên thị trường tại thời điểm thanh toán tương ứng với thời gian chậm trả tính bắt đầu từ ngày 01/01/2018 là hợp lý và có căn cứ nên chấp nhận.

Tại Án lệ số 09/2016/AL được Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao thông qua ngày 17 tháng 10 năm 2016 và được công bố theo Quyết định số 698/QĐ-CA ngày 17 tháng 10 năm 2016 của Chánh án Tòa án nhân dân tối cao về xác định lãi suất nợ quá hạn trung bình trên thị trường có nội dung: tiền lãi do chậm thanh toán được tính theo lãi suất nợ quá hạn trung bình trên thị trường bằng mức lãi suất nợ quá hạn trung bình của ít nhất ba Ngân hàng tại địa phương tại thời điểm thanh toán (xét xử sơ thẩm).

Theo cung cấp của 04 ngân hàng lớn trên địa bàn TP Hạ Long là Ngân hàng ngoại thương, ngân hàng công thương, ngân hàng đầu tư và ngân hàng nông nghiệp về mức lãi suất nợ quá hạn của từng ngân hàng, sau khi được tính toán thì lãi suất quá hạn trung bình của 04 ngân hàng nói trên tại thời điểm xét xử là 14,32%/năm.

Vì vậy cần buộc PJICO phải trả cho Công ty Dân Xuân tiền lãi theo lãi suất 14,32%/năm trên số tiền phải bồi thường kể từ ngày 01/01/2018 đến ngày xét xử bằng: $19.904.248.462 \text{ đ} \times 14,32\%/năm/12 \text{ tháng} \times 07 \text{ tháng} 21 \text{ ngày} =$

1.828.935.000đ đ và phải tiếp tục phải chịu trả lãi quá hạn đến khi trả xong toàn bộ tiền bồi thường.

[4] Về yêu cầu PJICO phải trả tiền chi phí giám định là 110.000.000đ.

Theo điểm b khoản 2 điều 3 Quy tắc bảo hiểm tàu biển của PJICO thì PJICO có trách nhiệm bồi thường cho Công ty Dân Xuân chi phí cần thiết để giám định tổn thất thuộc trách nhiệm bảo hiểm. Tổn thất của tàu Minh Đức Phát 68 thuộc trách nhiệm bảo hiểm của PJICO nên yêu cầu buộc PJICO phải trả lại chi phí giám định tổn thất đối với tàu Minh Đức Phát 68 của Công ty Dân Xuân là có căn cứ nên chấp nhận

[5] Về yêu cầu của PJICO được tiếp tục trực vớt tàu Minh Đức Phát 68 để làm rõ nguyên nhân tai nạn chìm đắm.

Báo cáo điều tra xác minh tai nạn chìm tàu Minh Đức Phát 68 xảy ra vào ngày 09/3/2017 tại vùng biển Thái Bình của Cảng vụ hàng hải Hải Phòng là xác nhận của cơ quan chức năng có thẩm quyền được pháp luật công nhận quy định tại khoản 3 điều 22 Quy tắc bảo hiểm tàu biển của PJICO.

Kết luận giám định của Công ty CP giám định Phương Bắc Hà Nội (NORI) là chứng thư giám định của người có chức năng được PJICO ủy quyền quy định tại khoản 4 điều 22 Quy tắc bảo hiểm tàu biển của PJICO.

Theo điều 261 Luật thương mại. “Chứng thư giám định có giá trị pháp lý đối với bên yêu cầu giám định nếu bên yêu cầu giám định không chứng minh được kết quả giám định không khách quan, không trung thực hoặc sai về kỹ thuật, nghiệp vụ giám định”.

Sau khi PJICO yêu cầu Công ty CP giám định Phương Bắc Hà Nội (NORI) giám định nguyên nhân tai nạn chìm tàu Minh Đức Phát 68 và được NORI kết luận thì PJICO đã không khiếu nại, không chứng minh được kết quả giám định không khách quan, không trung thực hoặc sai về kỹ thuật, nghiệp vụ giám định như vậy kết luận giám định của NORI là có giá trị pháp lý.

Theo Báo cáo điều tra xác minh tai nạn chìm tàu Minh Đức Phát 68 của Cảng vụ hàng hải Hải Phòng và Kết luận giám định của Công ty CP giám định Phương Bắc Hà Nội (NORI): Nguyên nhân của vụ tai nạn chìm đắm tàu Minh Đức Phát 68 là bất khả kháng, không phải lỗi chủ quan của người được bảo hiểm nên việc trực vớt tàu để làm rõ xem tàu va chạm vào vật thể gì để dẫn đến chìm đắm theo yêu cầu của PJICO là không cần thiết. Mặt khác công ty Dân Xuân cũng đã đồng ý cho PJICO thực hiện trực vớt nhưng PJICO đã không thực hiện, đến ngày xét xử hôm nay đã cách ngày xảy ra tai nạn chìm đắm là 01 năm 05 tháng nhưng PJICO vẫn chưa thể trực vớt tàu. Nay Công ty Dân Xuân đã khởi kiện yêu cầu bồi thường và không chấp nhận cho PJICO thời gian để trực vớt nữa. Yêu cầu của công ty Dân Xuân là hợp tình và hợp lý, yêu cầu của PJICO là không có căn cứ chấp nhận vì thế không chấp nhận yêu cầu của PJICO được tạm đình chỉ giải quyết vụ án để trực vớt tàu Minh Đức Phát 68.

[6] Về yêu cầu triệu tập các thuyền viên trên tàu Minh Đức Phát 68 của PJICO tại phiên tòa.

Công ty CP giám định Phương Bắc Hà Nội (NORI) đã thu thập đầy đủ lời khai, hồ sơ của các thuyền viên của tàu Minh Đức Phát 68 và dựa trên đó cùng các căn cứ khác để ban hành kết luận giám định về nguyên nhân tai nạn. Kết luận này của NORI hiện đang có giá trị pháp lý. Mặt khác trong suốt quá trình tòa án giải quyết vụ án thì PJICO không có yêu cầu triệu tập các thuyền viên, nay tại phiên tòa thì PJICO mới phát sinh yêu cầu. Xét yêu cầu này của PJICO là không cần thiết, chỉ làm kéo dài thời gian giải quyết vụ án. Nguyên nhân tai nạn chìm tàu Minh Đức Phát 68 đã được kết luận rõ tại báo cáo của cảng vụ hàng hải Hải Phòng và tại Kết luận giám định của Công ty CP giám định Phương Bắc Hà Nội (NORI). Vì vậy không chấp nhận yêu cầu này của PJICO.

[7] Về yêu cầu được nhận tiền bảo hiểm tàu Minh Đức Phát 68 của Ngân hàng Phương Đông

Ngày 08/4/2016, Công ty Dân Xuân và Ngân hàng TMCP Phương Đông và công ty PJICO Quảng Ninh ký với nhau Giấy xác nhận chuyển quyền thụ hưởng bảo hiểm đối với tàu Minh Đức Phát 68 khi sự kiện bảo hiểm xảy ra, Ngân hàng TMCP Phương Đông là người được hưởng quyền lợi bảo hiểm đầu tiên.

Ngân hàng TMCP Phương Đông có quan điểm: Yêu cầu được nhận tiền bảo hiểm tàu Minh Đức Phát 68. Số tiền bồi thường bảo hiểm mà Ngân hàng yêu cầu được nhận tối đa không quá số tiền Công ty vận tải biển Dân Xuân đang nợ Ngân hàng Phương Đông, bao gồm cả nợ gốc và lãi, lãi quá hạn theo hợp đồng tín dụng số 0021/2015/HĐTD-DN ngày 10/6/2015 ký giữa Công ty vận tải biển Dân Xuân và Ngân hàng TMCP Phương Đông tính đến ngày xét xử hôm nay là 8.759.004.000đ và tiền lãi theo lãi suất thỏa thuận trong hợp đồng tín dụng tính đến ngày ngân hàng nhận được đầy đủ số tiền nói trên. Đây là thỏa thuận tự nguyện của các đương sự, tại phiên tòa hôm nay Công ty Dân Xuân đồng ý với yêu cầu của Ngân hàng Phương Đông nên chấp nhận.

[8] Về án phí: Các yêu cầu của nguyên đơn đều được chấp nhận nên buộc bị đơn chịu mọi án phí theo quy định của pháp luật

[9] Tại phiên tòa đại diện VKS phát biểu quan điểm: Thẩm phán, hội đồng xét xử và thư ký đã tuân thủ đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự khi giải quyết vụ án, về quan điểm giải quyết vụ án đại diện VKS có quan điểm đề nghị chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn

Vì những lẽ trên.

QUYẾT ĐỊNH

Áp dụng: Khoản 1 Điều 30, Điểm b Khoản 1 Điều 35, Điểm a Khoản 1 Điều 39 và Điểm b Khoản 1 Điều 40, Khoản 1 Điều 147, Điều 273 Bộ luật tố tụng dân sự; Điểm c Khoản 2 Điều 17, Điểm d Khoản 1 Điều 18 Luật kinh doanh bảo hiểm; Điều 260, Điều 261, Điều 262, Điều 306 Luật thương mại; Điều 322, Điều 323, Điều 324, Điều 329, Điều 330, Điều 333 Bộ luật hàng hải; Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14; Án lệ số 09/2016/AL được Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao thông qua ngày 17 tháng 10 năm 2016 và được công bố theo Quyết định số 698/QĐ-CA ngày 17 tháng 10 năm 2016 của Chánh án Tòa án nhân dân tối cao về xác định lãi suất nợ quá hạn trung bình trên thị trường.

Tuyên xử: Chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của Công ty TNHH Vận tải biển Dân Xuân đối với Tổng công ty cổ phần bảo hiểm Petrolimex (PJICO) và chấp nhận yêu cầu độc lập của Ngân hàng TMCP Phương Đông

Buộc Tổng công ty cổ phần bảo hiểm Petrolimex (PJICO) phải bồi thường cho Công ty TNHH Vận tải biển Dân Xuân số tiền tổn thất toàn bộ đối với tàu Minh Đức Phát 68 là 19.806.472.000 đ; bồi thường chi phí cần thiết và hợp lý trong việc rà quét tìm xác tàu là 97.776.462 đ. Tổng cộng tiền bồi thường bảo hiểm là 19.904.248.462 đồng.

Buộc Tổng công ty cổ phần bảo hiểm Petrolimex (PJICO) phải trả cho Công ty TNHH Vận tải biển Dân Xuân tiền lãi theo lãi suất quá hạn trung bình trên thị trường tại thời điểm xét xử là 14,32%/năm đối với số tiền phải bồi thường kể từ ngày 01/01/2018 đến ngày xét xử bằng: 1.828.935.000đ.

Buộc Tổng công ty cổ phần bảo hiểm Petrolimex (PJICO) phải trả cho Công ty TNHH Vận tải biển Dân Xuân tiền chi phí giám định thiệt hại là 110.000.000đ.

Tổng số tiền Tổng công ty cổ phần bảo hiểm Petrolimex (PJICO) phải trả cho Công ty TNHH Vận tải biển Dân Xuân là 21.843.183.000 đ (*hai mươi một tỷ, tám trăm bốn mươi ba triệu một trăm tám mươi ba ngàn đồng*). Trong đó ưu tiên trả cho Ngân hàng Phương Đông số tiền là 8.759.004.000đ và tiền lãi phát sinh theo hợp đồng tín dụng số 0021/2015/HĐTD-DN ngày 10/6/2015 với lãi suất thỏa thuận trong hợp đồng tín dụng này tính từ ngày xét xử đến ngày ngân hàng nhận được đầy đủ số tiền nói trên. Số tiền còn lại trả cho Công ty TNHH Vận tải biển Dân Xuân.

Kể từ ngày bản án có hiệu lực pháp luật, Công ty TNHH Vận tải biển Dân Xuân, có đơn đề nghị thi hành án, nếu Tổng công ty cổ phần bảo hiểm Petrolimex (PJICO) không trả được khoản tiền phải thi hành, thì hàng tháng còn phải chịu khoản tiền lãi với lãi suất quá hạn trung bình trên thị trường tại thời điểm xét xử sơ thẩm tương ứng với thời gian chưa thi hành án.

Bản án này được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự

Về án phí: Tổng công ty cổ phần bảo hiểm Petrolimex (PJICO) phải nộp 129.843.000đ án phí kinh doanh thương mại sơ thẩm. Trả lại cho Công ty TNHH Vận tải biển Dân Xuân số tiền tạm ứng án phí đã nộp là 65.595.000đ theo biên lai số 0002927, ngày 17/5/2018 của chi cục thi hành án dân sự TP Hạ Long

Các đương sự có mặt được quyền kháng cáo trong hạn 15 ngày kể từ ngày tuyên án. Đương sự vắng mặt có quyền kháng cáo trong hạn 15 ngày kể từ ngày nhận được bản án hoặc kể từ ngày bản án được niêm yết.

Các hội thẩm nhân dân

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa

Vũ Thị Thơ

Nguyễn Xuân Lập

Bùi Quang Vinh

Nơi nhận

- TAND tỉnh QN
- VKSND TP Hạ Long
- Chi cục THA TP Hạ Long
- Các đ-ơng sự
- Lưu hồ sơ, Văn phòng

T.M HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM

Thẩm phán - Chủ tọa phiên toà

Bùi Quang Vinh